

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้วิธีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) โดยการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์จากเอกสาร ตำราวิชาการ บทความทางวิชาการ เอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ กฎหมาย วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการบริการขนส่งสาธารณะในเขตเมือง

2) การศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มประชากร ซึ่งประกอบด้วยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ และประชาชนผู้ใช้บริการ

3.1 ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 กลุ่มใหญ่ คือ ผู้ประกอบการภาครัฐและเอกชน กลุ่มผู้ใช้บริการภาคประชาชนจากการดำเนินการ 9 เดือน (ตั้งแต่พฤศจิกายน 2548-กรกฎาคม 2549) มีจำนวนผู้ใช้บริการเฉลี่ยต่อวันประมาณ 2,120 คน จำนวน 5 สาย เฉลี่ยสายละ 424 คน ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้ใช้บริการต่อวันจำนวน 1 สาย ซึ่งมีประชากรเฉลี่ยต่อวัน จำนวน 424 คน และแบ่งกลุ่มผู้ใช้เป็น 3 ช่วงเวลา คือ ช่วงเช้า-เที่ยง (06.00-12.00 น.) ช่วงบ่าย-เย็น (12.01-18.00 น.) และช่วงค่ำ (18.01-22.00 น.) โดยเฉลี่ยมีประชากรในแต่ละช่วงเวลา เฉลี่ยประมาณ 141 คน ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ในช่วงเวลาเช้า-เที่ยง ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน ซึ่งจากการเก็บกลุ่มตัวอย่างสามารถเก็บกลุ่มตัวอย่างได้ จำนวน 96 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 93.20

3.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

โดยมีวิธีการสุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้ประกอบการ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ในฐานะผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) จำนวน 5 ท่าน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 ผู้ประกอบการภาครัฐ จำนวน 3 ท่าน

1.2 ผู้ประกอบการภาคเอกชน จำนวน 2 ท่าน

2. กลุ่มผู้ใช้บริการภาคประชาชน จำนวน 103 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ซึ่งมีวิธีการคัดเลือก 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกประชากรที่ใช้บริการเส้นทางวิ่งของรถโดยสารประจำทางสาธารณะ จำนวน 5 สายโดยวิธีการจับฉลากเพียง 1 สาย คือ

หมายเลข 1 สาย 2 เคหะหนองหอย-ป.พัน 7

หมายเลข 2 สาย 4 คาร์ฟูร์-สนามบิน

หมายเลข 3 สาย 6 รอบเมือง-วนซ้ายขวา

หมายเลข 4 สาย 8 สนามบิน-ศาลากลาง

หมายเลข 5 สาย 10 หมู่บ้านขวัญเวียง-รอบเมือง

โดยวิธีการจับฉลาก ได้หมายเลข 3 สาย 6 รอบเมือง-วนซ้ายขวา

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งใช้บริการรถโดยสารประจำทางในช่วงวัน-เวลาเดินทางประจำวัน 3 ช่วงเวลา คือ ช่วงเช้า-เที่ยง (06.00-12.00 น.) ช่วงบ่าย-เย็น (12.01-18.00 น.) และช่วงค่ำ (18.01-22.00 น.) จากการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่างในช่วงเวลาเช้า-เที่ยง ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการแจกแบบสอบถามและจัดเก็บแบบสอบถามจากผู้ใช้บริการบนรถโดยสาร จำนวน 103 ฉบับเสร็จแล้ว ได้ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามแนบจดหมายส่งคืนกลับแก่ผู้วิจัย ซึ่งได้รับคืนจำนวน 96 ฉบับ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ ในรูปแบบของแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ ในรูปแบบการสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

1) แบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้บริการ
(รถโดยสารประจำทาง-รถสองแถว)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการจัดการขนส่งสาธารณะ
(รถโดยสารประจำทาง-รถสองแถว)

ส่วนที่ 4 สภาพปัญหาของการใช้บริการขนส่งสาธารณะ
(รถโดยสารประจำทาง-รถสองแถว)

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

2) แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการบริการขนส่งสาธารณะในเขตเมือง

(รถโดยสารประจำทาง-รถสองแถว)

ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาของผู้ประกอบการขนส่งสาธารณะ

(รถโดยสารประจำทาง-รถสองแถว)

ส่วนที่ 4 แนวคิดหรือนโยบายในการแก้ไขปัญหา

ทั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะมีการนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ในเรื่องของความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Content Validity) และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ความตรงของเนื้อหา เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาตรวจสอบความเชื่อถือได้

3.4 การรวบรวมข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูลจากประชากร 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มประชากรที่เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการ ได้แก่ ผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ โครงการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเมืองเชียงใหม่ (ข.ส.ช.ม.) จำนวน 5 ท่าน

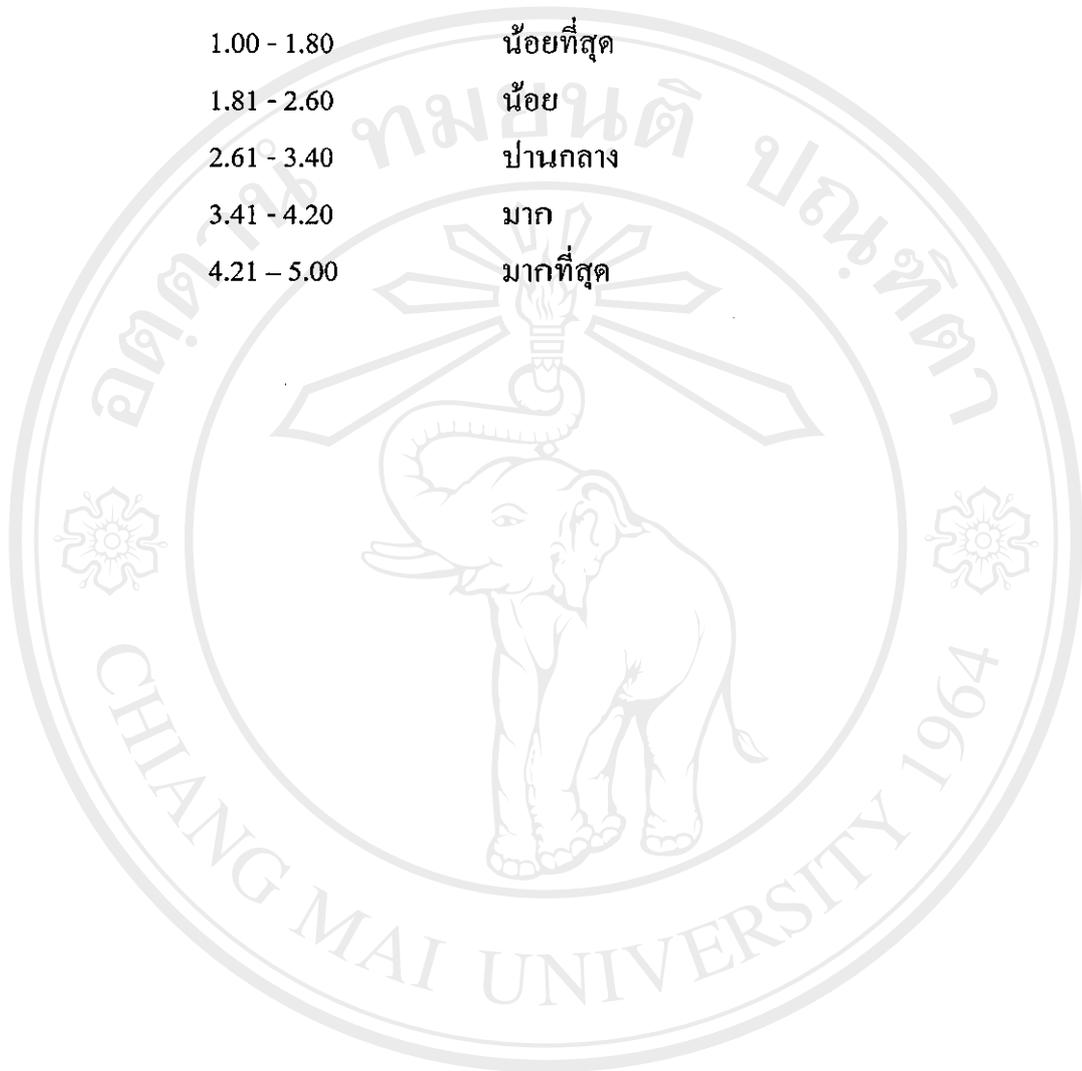
กลุ่มที่ 2 กลุ่มประชากร ซึ่งเป็นผู้ใช้บริการเส้นทางวิ่งของรถโดยสารประจำทางสาย คือ สาย 6 รอบเมือง-วนซ้ายขวา ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 96 คน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป © SPSS/PC ซึ่งข้อมูลทั่วไปจะใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Static) ประกอบด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) หาค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean = \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = S.D.) โดยวัดระดับความพึงพอใจโดยมาตรวัด ประเมินค่า (Rating Scale) และในส่วน of ข้อมูลเปรียบเทียบ เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ และการจำแนกประเด็นต่างๆ อย่างเป็นระบบ โดยอาศัยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากคำตอบ

การวัดค่าตัวแปร ในการวิจัยจะมีแบ่งค่าวัดตัวแปร 5 คำตอบ คือ

ช่วงคะแนน	ค่าตัวแปร
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด
1.81 - 2.60	น้อย
2.61 - 3.40	ปานกลาง
3.41 - 4.20	มาก
4.21 - 5.00	มากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved